ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΔΙΣΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Έτος Η' Αριθ. 659 | Ιδιοκτήτης — Διευθυντής Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ | Κυριακή 20 Απριλίου 1930

Ο ΜΕΓΑΣ ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Είταν παραμονὴ τοῦ Κουρμπαν-Μπαϊραμιοῦ.

Στὰ σουλτανικὰ ἀνάκτορα τοῦ Τὸπ-Καποῦ γένονταν μεγάλες προετοιμασίες γιὰ τὴν μεγάλη ἐπίσημη ἡμέρα τοῦ Ἰσλαμισμοῦ, ποῦ θὰ ἑξημέρωνε Τέσσερες χιλιάδες κριάρια, ἕνα κι' ἕνα φερμένα ἀπὸ τὰ βάθη τῆς Βουλγαριᾶς τῆς Σερβίας καὶ τῆς Ἀρβανιτιᾶς ἐπείνηδες γιὰ ἐκείνη τὴν ἡμέρα, εἶταν μαντρωμένα ἀπὸ βραδὺς στὸ Σεραϊ Μπουρνοῦ, καὶ πρωΐ πρωΐ θὰ περνοῦσαν ὅλα ἀπὸ τὸ λεπίδι γιὰ νὰ γιορτάσῃ ἡ σουλτανικὴ Αὐλὴ κι' ὅλοι οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Γενιτσάρων καὶ τοῦ στόλου. Οἱ καλύτεροι τραγουδιστᾶδες καὶ μουσικοὶ τῆς Τουρκίας, τῆς Περσίας καὶ τῆς Ἀραπιᾶς, τρόφιμοι τῆς Αὐλῆς τοῦ Μεγάλου Κυρίου τοῦ Κυριάρχου τῶν δύο Ἠπείρων καὶ τῶν δύο Θαλασσῶν ἐγλύκαιναν μὲ τὴν φωνή τους καὶ μὲ τοὺς ἤχους τῶν ὀργάνων τους ὅλον τὸν περίβολο τῶν ἀνακτόρων.

Ὁ Σουλτὰν Σελίμης, μεθυσμένος ἀπὸ τὴν ἄπειρη δύναμη ποῦ τοῦ ἔδινε τὸ ἔνδοξο στέμμα τοῦ Ὀσμὰν, νέος, ὡραῖος καὶ τυχος ἀπείρων θησαυρῶν καὶ ἀντρειωμένος γυναικῶν τῆς Κιρκασίας καὶ τῆς Γεωργίας, ποιητής, πολυδοξασμένος νικητὴς βασιλέων καὶ κατακτητὴς χωρῶν ἀπεράντων, ἀλλὰ καὶ ἄκαμπτος καὶ σκληρὸς σὰν σίδερο, γι' αὐτὸ λέγοντανε γι' αὐτὸ «κάθονταν ἀπάνω σὲ χρυσοῦ φράντο κόκκινο ντιβάνι, ἀκουμπισμένος σὲ μεταξένια καὶ μαργαριτοστολισμένα προσκέφαλα.... Δώδεκα ἄγριοι σωματοφύλακες δήμιοι σιέκονταν δίπλα του μὲ τὰ σπαθιὰ γυμνὰ στὰ χέρια τους, ἕξη ἀπὸ τὴν μιὰ μεριὰ κι' ἕξη ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἕτοιμοι νὰ λεπανίσουν ὅποιον στὸ παραμικρὸ εὖμα τοῦ τρομεροῦ Κυρίου τους.

Ἕξη ὑπηρέτες Ἀράπηδες τῆς Νυμηδίας, εὐνοῦχοι, μαῦροι σὰν τὴν πίσσα μὲ χείλια χοντρὰ σὰν παπούτσια καὶ γυρισταὶ πρὸς τὰ ἔξω, μὲ φουσκωμένες πλάτες, μὲ δόντια σὰν μαργαριτάρια καὶ μάτια μεγάλα κι' ἄγρια σὰν ἀγριοῦ, βρίσκονταν γονατισμένοι δίπλα στὴν θύρα τῆς αἴθουσας οἱ τρεῖς ἀπὸ τὸν ἕνα θυρωρὸ καὶ οἱ ἄλλοι τρεῖς ἀπὸ τὸν ἄλλο, ντυμένοι κάτασπρα ἀντερὰ μεταξένια καὶ χρυσοκεντημένα. Δέκα πέντε - εἶχαν παιδιὰ ἀπὸ τὰ ὡραιότερα τῆς Ἀσίας, ἡμόγιατα κι' χρυσοστολισμένα, μπαινοβγαίνανε πρόθυμα καὶ χαρούμενα κι' ὑπηρετοῦσαν τὸν Μεγάλον Ἀφέντη τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσης κι' ἄλλα ἑκατὸ ἀκόμα τῆς Ἀραβίας, ἄλλα ξεφτηλοῦσαν τοὺς ὁ ὁ χρυσοὺς καὶ μιλύφωτους χύχους καὶ πολυελαίους, ἄλλα στέκονταν μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα, κι' ἄλλα τὸν κερνοῦσαν τὰ πλειὸ μοσκοβόλα σερμπέτια τοῦ κόσμου κι' ἀντίκρυ του τρεῖς ἀρχιτραγουδιστᾶδες, ἀπὸ τοὺς πλειὸ καλυτέρους τῆς Αὐλῆς του, τραγουδοῦσαν μὲ τὴν ἀναπνοὰ ὁ ἕνας τοῦρκικα ὁ ἄλλος περσικὰ κι' ὁ ἄλλος ἀραπικὰ, τὰ καλύτερα τραγούδια τῆς Τουρκιᾶς, τῆς Περσίας καὶ τῆς Ἀραπιᾶς.

Ἄξαφνα μπῆκε στὴν σουλτανικὴ αἴθουσα ἕνας παλιὸς ἀρχιτραγουδιστὴς τοῦ Σουλτάνου, ποῦ τοῦ εἶχαν πάρει τὴ γερμένα τὴν ἀγγελικὴ του φωνὴ, ἔβριξε ἕνα φοβερὸ βλέμμα πρὸς τοὺς τρεῖς ἀρχιτραγουδιδες, βλέμμα γεμᾶτο ἐκδίκηση, γιὰ τὴν ὑψηλὴ θέση, ποῦ τοῦ εἶχαν πάρει, κι' ὕστερα γονάτισε κι' ἔσκυψε τὸ κεφάλι κάτω περιμένοντας νὰ λάβῃ τὴν ἄδεια νὰ μιλήσῃ στὸν τρομερὸν Σουλτὰν-Γιαβοὺζ.

Μίλα (τοῦ εἶπε αὐστηρὰ, ἀλλὰ καὶ μὲ πατρικὸν τόνο ὁ Σουλτᾶνος.) Οἱ τραγουδιστᾶδες σώπασαν καὶ κάθε κίνηση σταμάτησε.

—Μεγάλε Πατισιὰχ! (Εἶπε ὁ παλιὸς ἀρχιτραγουδιστὴς μὲ τὰ μάτια χαμένα κατω, γιατὶ δὲν ἐπιτρέπονταν τότε σὲ κανένα νὰ κυττάξῃ κατάμματα τὴν Σκιὰ τοῦ Προφήτη) Οἱ τρεῖς καλύτεροι τραγουδιστᾶδες σου, πῶχες αὐτὴν τὴν στιγμὴ μπροστά σου, γιὰ νὰ σὲ διασκεδάζουν, εἶναι μιὰ τοῦρκα, κοκκοβάρα καὶ γκιαούνηδες μπροστὰ σ' ἕνα γκιαούρη τραγουδιστὴ, ποῦ εἶναι πρωτοψάλτης στὴν ἐκκλησιὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τῶν Σκυλωρομιῶν. Σήμερα γυρίζοντας ἀπὸ τὸ ἱερὸ τζαμὶ τοῦ Ἐγιουπ, ποῦ πῆγα νὰ προσκυνήσω, τὸν ἄκουσα νὰ τραγουδάῃ μέσα σ' ἕνα κρασοπουλειὸ, στὸν Μπαλατᾶ, καὶ λίγοσα ἀπὸ τὴν γλυκάδα τῆς φωνῆς του καὶ τὴν ἁρμονίαν του. Κι' ἐγὼ ὁ ταπεινότος δοῦλος σου, Πατισιάχη μου, ἄν εἶχα τὴν φωνὴ τοῦ μὲ στόλιζε στὰ νεάτα μου, δὲν θὰ εὕριοῦν μπροστὰ του παρὰ ὅ,τι μπορεῖ νὰ εἶναι ὁ κόσσυφας μπροστὰ στὸ ἀηδόνι. Λέγω ἀλήθεια!

Ὁ φοβερὸς Σουλτᾶνος, τοῦ ἔβγαλε στὴ χέρια του, σὰν παιγνιδιὰ τὴν ζωή, τὴν τιμὴ καὶ τὴν περιουσία ὅλων τῶν ὑπηκόων του, κι' ἔτρεμαν οἱ Πρεσβευτᾶδες τῆς Βενετιᾶς κι' ὅλης τῆς Εὐρώπης μπροστὰ του εἶπε:

—Νὰ φερθῇ μπροστὰ μου αὐτὸς ὁ νικαιοῦρης!

Ὅλοι ἔκλιναν τὰ κεφάλια σ' ἔνδειξη σεβασμοῦ πρὸς τὴν σουλτανικὴ διαταγή, τοῦ εἶναι πάντα ἱερὴ καὶ σεβαστὴ (εμρ-ὺ φιρμαν) κι' ἀμέσως ἀπόδιοι ἐκτελεστὴς ἔκινησε γιὰ τὸ ἑλληνικὸ Πατριαρχεῖο μὲ σπαραντὶ γενιτσάρους, γιὰ νὰ φερῇ τὸν Πρωτοψάλτη, τὸν πολυφημισμένο Νικόλαο.

Διαταγὴ σουλτανικὴ καὶ τὰ σκυλιὰ δεμένα....

***

Δὲν εἶχε περάσει μισὴ ὥρα κι' ὁ Πρωτοψάλτης Νικόλαος εἶταν μπροστὰ στὸν Σουλτᾶνο, περιφρόβος καὶ τρομαγμένος καὶ μὴ γνωρίζοντας τὴν αἰτία τῆς ὑψηλῆς τιμῆς ἢ τῆς φοβερῆς κατηδίκης, ποῦ τὸν εἶχε φερει ἐκεῖ.

Ὁ Σουλτᾶνος πρόσταξε τὸν Τοῦρκο ἀρχιτραγουδιστὴ νὰ τραγουδήσῃ, κι' ὁ Τοῦρκος ἀρχιτραγουδιστὴς περήφανος γιὰ τὴν τέχνη τοῦ, τραγούδησε τὸ πλειὸ γλυκὸ τούρκικο τραγούδι του, μ' ὅλη τὴν δύναμη τῆς ψυχῆς του καὶ τῆς τέχνης του — κι' εἶταν ἀληθινὰ μεγάλος τεχνίτης τοῦ τραγουδιοῦ.

Ὅλοι κυττάχτηκαν πάλι συναμεταξύ τους, σωματοφύλακες, ὑπηρέτες, εὐνοῦχοι κι' ὅσοι ἄλλοι βρίσκονταν στὸν διάδρομο τῆς θύρας τῆς σουλτανικῆς αἴθουσας, κι' ἀποροῦσαν πάλι πῶς θὰ μπορροῦσε νὰ βρεθῇ ἄλλος τραγουδιστὴς στὸν Κόσμο — καὶ μάλιστα γκιαούρης — νὰ τραγουδήσῃ καλύτερα ἀπ' αὐτὸν καὶ μόνος ὁ καταδότης παλιὸς ἀρχιτραγουδιστὴς περίμενε μὲ χαρὰ νὰ δώσῃ ὁ Σουλτᾶνος τὸ πρόσταγμα καὶ στὸν Πρωτοψάλτη Νικόλαο.

Τελειώνοντας κι' ὁ Πέρσης ἀρχιτραγουδιστὴς τὸ τραγούδι του, ὁ Σουλτᾶνος πρόσταξε τὸν Πρωτοψάλτη Νικόλαο νὰ τραγουδήσῃ κι' αὐτὸς τὸ ἴδιο πέρσικο τραγούδι.

Ὁ Πρωτοψάλτης Νικόλαος ἄρχισε πάλε νὰ τραγουδάῃ τὸ ἴδιο πέρσικο τραγούδι. Ἀλλὰ πῶς τὸ τραγούδησε! Τὶ φωνὴ, τὶ ἁρμονία, τὶ γλύκα!

Ὁ Σουλτᾶνος μέθυσε πάλε, ἀπὸ τὸ ἀγγελικὸ τραγούδημα τοῦ Ἕλληνα τραγουδιστῆ κι' ἀπάνω στὸν ἐνθουσιασμὸ του, ἔκανε ἕνα νεῦμα μὲ τὸ μάτι κι' ἕνα δείξιμο μὲ τὸ χέρι στὸν σιμώτερὸ του δήμιο καὶ τὸ κεφάλι τοῦ Πέρση ἀρχιτραγουδιστῆ χωρίστηκε ἀπὸ τὸ κορμὶ του, καὶ τὰ δυὸ μαζῆ πάλε κεφάλι καὶ κορμὶ πετάχτηκαν μισοζώντανα ἀκόμα, ἀπὸ τὸ παράθυρο τῆς σουλτανικῆς αἴθουσας ἔξω, σὰν σκύβαλα, καὶ πῆγαν νὰ βροῦν τοὺς ἄλλους δυὸ ἀρχιτραγουδιστᾶδες.

Σ' ἄλλο νεῦμα τοῦ Σουλτάνου, ὁ ἀρχιφορεματᾶς (ἐσπαντζήμπασης) ἔφερε ἕνα μεταξένιο καὶ χρυσοκεντημένο καφτάνι κι' ἔντυσε τὸν Πρωτοψάλτη Νικόλαο, τὸν νικητὴ τῶν τοιῶν ἀρχιτραγουδιστάδων τοῦ σουλτανικοῦ σεραγιοῦ, κι' ἔτσι διωρίστηκε αὐτὸς ἀρχιτραγουδιστὴς μὲ ἀπόλυτη ἐξουσία σ' ὅλους τοὺς ἄλλους τραγουδιστᾶδες καὶ μουσικοὺς, ποῦ βρίσκονταν μέσα στὸ σεράγι.

Χρόνια ἀκέρια ὁ Πρωτοψάλτης Νικόλαος εἶταν τὸ καμάρι τοῦ Σουλτὰν Σελίμ, ποῦ δὲν μπορροῦσε νὰ ζήσῃ, ἄν δὲν εἶχε μαζῆ του τὸν Ἕλληνα τραγουδιστὴ. Τὸν ἔπαιρνε μαζῆ του κι' ὅταν ἀκόμα πήγαινε στοὺς πολέμους κι' ἔλειπε καιρὸν ἀπὸ τὴν Πόλη.

Ἀλλὰ τὶ τὰ θέλεις; Ὅποιος πολυζυγόνει στὴ φωτιὰ, καίγεται· κι' ὅποιος δουλεύει Τοῦρκο, χάνεται, λέγει ἕνας λόγος.

Μιὰ βραδειὰ, ποῦ διασκέδαζε ὁ Σουλτᾶνος σὰν ἐπίγειος Θεὸς κι' εἶχε ἀντικρὺ του τὸν Πρωτοψάλτη Νικόλαο, ποῦ τοῦ τραγουδοῦσε ἕναν θεσπέσιον ἁμανὲ, ἦρθε ὁ Σιεχουλισλιάμης μὲ τὸν μέγαν Βεζύρη νὰ τοῦ ὑποβάλουν κάποια σπουδαία ὑπόθεση τοῦ Κράτους. Ὁ Σιεχουλισλιάμης εἶταν νεοδιωρισμένος καὶ πρώτη φορὰ ἄκουε τὸν Πρωτοψάλτη Νικόλαο νὰ τραγουδάῃ, κι' ὅταν ἔμαθε πῶς δὲν εἶταν μουσουλμᾶνος, ἀλλὰ γκιαούρης Ἕλληνας, ξεφώνησε μὲ πόνο:

—Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ γένῃ μουσουλμᾶνος, γιατὶ εἶναι κρῖμα νὰ πάῃ ἡ ψυχὴ του χαμένη.

Καὶ προτείνε στὸν Σουλτᾶνο τὴν ἐξωμοσία του.

Ὁ Σουλτᾶνος, ποῦ δὲν τὸ εἶχε σκεφτῆ καθόλου ὥς τὰ τότε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, τὸ ἠύρε σωστὸ καὶ δίκιο καὶ προσκάλεσε μπροστὰ του τὸν Ἕλληνα ἀρχιτραγουδιστὴ καὶ τοῦ εἶπε:

—Σ' ἀγαπῶ Γκιαούρη καὶ δὲν θέλω νὰ πάῃ ἡ ψυχὴ σου χαμένη. Θέλω νὰ γένῃς μουσουλμᾶνος.

Διαταγὴ σουλτανικὴ καὶ τὰ σκυλιὰ δεμένα.

Σὰν ἀστραπὴ ἔπεσε στὸ κεφάλι τοῦ δυστυχισμένου Πρωτοψάλτη ἡ σουλτανικὴ ἀπαίτησῃ. Ἄν ἀρνιῶνταν ν' ἀλλάξῃ τὴν πίστη του, τὸ πλειὸ βέβαιο ποῦ θὰ τὸν περίμενε θὰ ἦταν νὰ χωριστῆ τὸ κεφάλι του ἀπὸ τὸ κορμὶ του, καὶ τὰ δυὸ μαζὶ — κεφάλι καὶ κορμὶ — νὰ πεταχτοῦν ἔξω ἀπὸ τὸ παράθυρο τῆς σουλτανικῆς αἴθουσας μισοζώντανα, σὰν σκύβαλα, καὶ νὰ πᾶν νὰ βροῦν τοὺς προκατόχους του ἀρχιτραγουδιστᾶδες: τὸν Τοῦρκο, τὸν Πέρση καὶ τὸν Ἀράπη. Ἄν παραδέχονταν ν' ἀλλαξοπιστήσῃ, τότε ἔχανε μιὰ γιὰ πάντα καὶ τὸ ἔθνος του καὶ τὴν ψυχὴ του. Σκέφτηκε γιὰ μιὰ στιγμὴ κι' ἀπάντησε στὸν Σουλτᾶνο:

—Μεγάλε μου Σουλτᾶνε! Κύριε τῆς ζωῆς μου καὶ τῶν ὑπαρχόντων μου! Ἄν τὸ ἀπαιτῆς ν' ἀλλάξω τὴν πίστη μου, δὲν μπορῶ ν' ἀντισταθῶ στὸ θέλημὰ σου τὸ παντοδύναμο. Σὲ ἱκετεύω ὅμως ν' ἀκούσῃς κι' ἐμένα τοῦ μυρμηγκιοῦ σου μιὰ μικρὴ παρακάλια.

—Π, (ἰοῦ εἶπε ὁ Σουλτᾶνος) τ' εἶναι ἡ παρακάλια σου.

—Νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃς νὰ ζήσω ἀκόμα χριστιανὸς ὥς τὸ μέγα Πάσχα, κι' ἔπειτα κόψε με, ἄν δὲν θελήσω νὰ γείνω μουσουλμᾶνος.

—Δέχομαι τὴν παρακάλια σου.

Εἶπε ὁ Σουλτᾶνος κι' ἀπὸ τὰ τότε δέκα γενήτσαροι ἀκολουθοῦσαν παντοῦ τὸν Ἕλληνα Ἀρχιτραγουδιστὴ γιὰ νὰ μὴν φύγῃ εἴτε τῆς στεριᾶς, εἴτε τοῦ πελάγου.

***

Τέλος πέρασε ὁ καιρὸς κι' ἦρθε τὸ μέγα Πάσχα. Ὁ Πρωτοψάλτης Νικόλαος ἔψαλε γιὰ ὑστερνὴ φορὰ στὴν ἐκκλησιὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἐξωμολογήθηκε, μετάλαβε τὰ ἄχραντα μυστήρια, φίλησε τὸ χέρι τοῦ Πατριάρχη, κι' ἔλαβε τὴν εὐλογία του, πῆγε στὸ σπίτι του μὲ τὴν γυναῖκα του καὶ μὲ τὰ παιδιὰ του, εὔθυμος καὶ χαρωπὸς σὰν νὰ μὴν τοῦ μέλλονταν τίποτε, ἔφαγε κόκκινα αὐγὰ καὶ ἀρνὶ ψητὸ, εὐχήθηκε τὴν πανελλήνια εὐχὴ: «Καὶ τοῦ χρόνου νὰ λειτουργηθοῦμε στὴν Ἁγία Σοφιὰ μας» κοιμήθηκε καὶ δυὸ-τρεῖς ὧρες καὶ τὸ πρωΐ τράβηξε γιὰ τὰ σουλτανικὰ σεράγια, ὅπου τὸν περίμενε ὁ διαταγμένος χότζας νὰ τὸν τουρκέψῃ.

Ἡ τελετὴ τοῦ σουνετιοῦ ἔγεινε μ' ὅλην τὴν τάξη κι' ὅλους τοὺς κανόνες κι' ὁ Νικόλαος ὁ Πρωτοψάλτης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὠνομάστηκε Μεχμέτης!

Ὁ Σουλτᾶνος τὸν ἐκάλεσε νὰ παρουσιαστῆ μπροστὰ του τοῦ ἔδωκε μιὰ σακκού-

"ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ,,
ΔΙΣΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ
ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ
ΔΕΥΤΕΡΑΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ
Ἐτησία Συνδρομή

Ἐσωτερικοῦ	Δρ.	75
Ἐξωτερικοῦ	Φρ.	75
Ἀμερικῆς	Δολ.	5

λα φλωριὰ καὶ τὸν εὐχήθηκε νὰ ζήσῃ χρόνια πολλὰ καὶ καλὸς μουσουλμᾶνος. Τότε ὁ καινούργιος Μεχμετ παρακάλεσε τὸν Σουλτᾶνο νὰ τὸν διορίσῃ μουεζίνῃ τῆς Ἁγιὰ Σοφιᾶς καὶ ν' ἀναιβῇ τὴν ἴδια μέρα στὸ πρῶτο ἀπὸ τὰ τέσσερα τζαμιά της καὶ νὰ ἐκφωνήσῃ τὸ μουσουλμανικὸ κήρυγμα: «Ἀλλὰχ ἠκμπὲρ».

Ὁ Σουλτᾶνος εὐχαριστήθηκε πολὺ ἀπὸ τὴν πρόταση τοῦ ἀρχιτραγουδιστῆ του κι' ἀμέσως διάταξε νὰ μοιρασθῇ τὸ μεσημέρι στὴν Ἁγιὰ Σοφιὰ ὅλος ὁ μουσουλμανικὸς Λαὸς τῆς Πόλης, γιὰ ν' ἀκούσουν τὸν ἀγγελόφωνο καινούριο μουεζίνη.

Στὴν διταγμένη ὥρα ἡ Ἁγιὰ Σοφιὰ κι' οἱ πλατεῖες της, κι' οἱ δρόμοι της εἶχαν γεμίσει ἀπὸ κόσμο. Ὁ Σουλτᾶνος, καβάλλα στ' ἄλογό του μὲ τὸν Σεχουλισλάμη, τὸν μέγα βεζύρη καὶ πλῆθος ἀξιωματικοὺς εἶταν στὴν αὐλὴ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησιᾶς, μας, ἕναν καιρὸ καὶ περίμενε νὰ φανῇ ἀπάνω στὸν μιναρὲ ὁ καινούργιος μουεζίνης, ὁ καινούργιος Μεχμέτης. Ὅλων τὰ μάτια εἶταν καρφωμένα στὸν πρῶτον δεξιὸν μιναρὲ, ἀπ' ὅπου θὰ φαίνονταν. Τέλος, νὰ τος, φάνηκε!.... Ὁ Κόσμος ἐτέντωσε τ' αὐτιά τ υ ν' ἀκούσῃ τὸν πολυφημισμένον ἀρχιτραγουδιστὴ τῶν σουλτανικῶν σεραγιῶν. Ὁ καινούργιος μουεζίνης ἄρχισε νὰ ψάλλῃ ἀπὸ τὴν κορυφὴ τοῦ μιναρὲ...

—«Ἀλλὰχ ἠκμπὲρ! Ἀλλὰχ ἠκμπὲρ! Ἀλλὰχ ἠκμπὲρ! Ἰσὰ ρεσοὺλ-οὐλ-λαχ!» δηλαδὴ.

Ὁ Θεὸς εἶναι μέγας. Ὁ Θεὸς εἶναι μέγας! Ὁ Θεὸς εἶναι μέγας. Ὁ Ἰησοῦς εἶναι ἀπεσταλμένος τοῦ Θεοῦ! ἀντὶ: «Ὁ Μωαμέτης εἶναι ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Θεοῦ»

Τὰ μουσουλμανικὰ πλήθη κάτω του λύσσιαξαν ἀπὸ ἀγανάκτηση καὶ φώναξαν:

—Θάνατος! Θάνατος στὸν Γκιαούρ!

Κι' ὥρμησαν πολλοὶ ν' ἀναιβοῦν στὸν μιναρὲ νὰ τὸν πιάσουν, ἀλλ' ὁ Πρωτοψάλτης Νικόλαος, εἶχε προλάβει νὰ κλείσῃ γερὰ τὴ θύρα τοῦ μιναρὲ, κι' ἀτάραχος κι' ἕτοιμος ν' πεθάνῃ σὰν ἀληθινὸς χριστιανὸς, καὶ σὰν ἀληθινὸς Ἕλληνας, ἄρχισε νὰ ψάλῃ τὸ «*Χριστὸς Ἀνέστη:*»

—Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν θανατῷ θάνατον πατήσας καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος».

Καὶ πρὶν οἱ τοῦρκοι σπάσουν τὴν θύρα κι' ἀναιβοῦν γιὰ νὰ τὸν πιάσουν, ἐκεῖνος ἐπήδησε ἀπ' ἐπάνω ἀπὸ τὸν μιναρὲ καὶ τὸ πτῶμά του ἔτεσε μπροστὰ στοὺν Σουλτᾶνο!

Αἰωνία του ἡ μνήμη!

Χ ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

ΗΡΩΩΝ ΠΑΣΧΑ

Ὁ Αὐγερινὸς τῆς Μεγάλης Πασχαλιᾶς χαιρέτισε μὲ τὶς χρυσὲς ἀχτῖδές του ἀπάνωστὸ Σούλι τὰ φλάμπουρα τῆς Κλεφτουριᾶς, τοὺς Κατσαντωναίους, σιρὰντα παλληκάρια ἕναν κι' ἕναν, καὶ τὸν ἀρχηγό τους, τὸν ἀντρεῖον τῶν ἀντρείων Κατσαντώνην, σαρά-τα ἕναν.

Εἶταν μαζῆ του οἱ ἐνδοξότεροι Κλέφτες: ὁ Χασιώτης, ὁ Λεπενιώτης ὁ Κουτσιούκη, ἀδέρφια του, ὁ Ἀλέλέξης Βλαχόπουλος, ὁ Γσιόγκας, ὁ Φραγκίστας, κι' ἄλλοι ὀνομαστοὶ τουρκοφάγοι.... Ἔρχονταν ἀπὸ τὰ χειμαδιὰ τοῦ Φαναριοῦ καὶ τῆς Λάμαρης καὶ πήγαιναν ἴσια στὸ Μοναστήρι τοῦ Κουγγιοῦ, ὅπου εἶχαν τ μμα νὰ κοινωνήσουν καὶ νὰ κάνουν Πασκαλιὰ μὲ τὸν ἄλλαν ἀντρεῖον τῶν ἀντρείων, τὸν Γούμενο τοῦ Κουγγιοῦ, τὸν Σαμουὴλ, τὸν λεγόμενον Καπετᾶν Καλόγερον, κι' ἀπέκει ὕστερα νὰ τραβήξουν γιὰ τ' ἀνοιξιάτικα λιμέρια τους, ἀπάνω στὰ κράκουρα καὶ στ' ἀκρόρρανα τοῦ Πίντου καὶ τῶν Ἀγράφων. Πήγαινε ἡ Φουστανέλλα τῆς Λευτερᾶς ν' ἀσπαστῇ τὸ Ράσο τῆς θρησκείας, κι' ὁ Ἀετὸς τοῦ Πίντου νὰ χαιρετήσῃ τὸ Λειοντάρι τοῦ Σουλιοῦ.

Αὐτοὶ οἱ δύο μεγάλοι πρόμαχοι καὶ πρόδρομοι τῆς ἑλληνικῆς Ἐλευθερίας ζηλεύονταν ἀναμεταξύ τους καὶ φθονοῦσαν τὰ ἡρωϊκὰ θαύματα ὁ ἕνας τοῦ ἀλλουνοῦ. Μπορροῦσε νὰ εἰπῇ κανεὶς ὅτι, κατὰ λάθος, αὐτοὶ οἱ δύο γίγαντες τῆς ἑλληνικῆς Ἀντρείας εἶταν ἀγαπημένοι ἐχθροὶ, κι' ἐχθρεμένοι φίλοι, ἀλλὰ στὰ μάτια τοῦ Κόσμου εἶτσν σὰν ἀδέρφια γκαρδιακά.

—«Ντοὺγγγ ντοὺγγγ!»

Βρόντηξε ἀπ' ἔξω ἡ μεγάλη αὐλόθυρα τοῦ ἔνδοξου Μοναστηριοῦ.

—Ποιὸς χτυπάει;

Ρώτησε ἀπὸ μέσα μιὰ βαρειὰ φωνὴ,

—Ἐμεῖς, οἱ Κατσαντωνέοι!

Ἀπολογήθηκε ἄλλη φωνὴ ἀπ' ἔξω

—Προχωρᾶτε στὸ σύνθημα εἶπε σιγὰ ἡ φωνὴ ἡ φωνὴ ἀπὸ μέσα κι' ἡ ἄλλη φωνὴ ἀπ' ἔξω ἀπολογήθηκε

—Κωνσταντῖνος τὴν ἔχτισε, Κωσταντῖνος τὴν ἔχασε καὶ Κωσταντῖνος θὰ τὴν πάρῃ!

—«Γουρρρουουουουουὺ!» ἀνοιξε διπλάτα ἡ θύρα τοῦ μοναστηριοῦ καὶ μπῆκαν μέσα οἱ ἡμίθεοι καὶ οἱ ὑποφῆτες τῆς Μεγάλης Ἰδέας καὶ τράβηξαν ἴσια πρὸς τὴν Ἐκκλησιὰ, ποὺ λειτουργοῦσε. Ξαρματώθηκαν ὅλοι μπροστὰ στὴν θύρα τῆς Ἐκκλησιᾶς, καὶ μπῆκαν μέσα ξαρμάτωτοι τσπεινὰ τ' ἀνήμερα κι' ἀνυπόταχτα θηρία τοῦ πολέμου σὰν πρωτοστέφανες καὶ πρωτοβδόμαδες νυφᾶδες, προσκύνησαν κι' ἀσπάστηκαν τὴν εἰκόνα τῆς Ἀνάστασης, ἤκουσαν τὸ «**Χριστὸς Ἀνέστη**» μετάλαβαν, πῆραν ἀντίδωρο ἀπὸ τοῦρκοφόνο χέρι τοῦ ὑπερηφανοῦ λειτουργοῦ Γούμενου Σαμουὴλ, βγῆκαν ὕστερα ἀπὸ τὴν Ἐκκλησιὰ, φόρεσαν πάλι τ' ἅρματά τους, καὶ περίμεναν νὰ βγῇ κι' ὁ Γούμενος.

Σὲ λίγο βγῆκε κι' ὁ Γούμενος, ἀγκαλιάστηκαν καὶ φιλήθηκαν σταυρωτὰ οἱ δύο μεγάλοι ἀντρες τοῦ ἀγωνιζομένου Ἑλληνισμοῦ οἱ Κατσαντωναῖοι τ ὕφίσαν μ' εὐλάβεια τὸ χέρι, κι' ὕστερα καὶ μπῆκαν ὅλοι μαζῆ στὸ δυξᾶτο, ὅπου εἶταν στρωμένο ἕνα μεγάλο στενόμακρο τραπέζι, γεμᾶτο πασκαλοψόμια καὶ κόκκινα αὐγά, σκορπισμένα ἀπὸ τὴν μιὰν ἄκρη τοῦ τραπεζιοῦ ὡς τὴν ἄλλη, καὶ καμμιὰ δεκαριὰ μαστραπᾶδες κρασὶ βαλμένο στὴν ἀράδα.

Στὸ στρόγγυλο κεφαλὸ τράπεζο κάθηταν πλάγι-πλάγι οἱ δύο Ἀντρεῖοι τῶν Ἀντρείων, ἡ Δόξα τῆς Ἐκκλησιᾶς κι' ἡ Δόξα τῆς Κλεφτουριᾶς, δεξιὰ οἱ καλόγεροι τοῦ Μοναστηριοῦ καὶ ζερβιὰ οἱ κλέφτες, οἱ Κατσαντωναῖοι. Ἔξοχο καὶ μεγαλόπρεπο σύμπλεγμα Σταυροῦ καὶ Σπαθιοῦ Ράσου καὶ Φουστανέλλας, Θρησκείας καὶ Πατρίδας

Ὁ Γούμενος εὐλόγησε τὸ τραπέζι:

—«Χριστὸς ἀνέστη ἐκνεκρῶν, θανάτῳ, θάνατον πατήσας καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος.»

Καὶ πέρνοντας ἕνα κόκκινο αὐγὸ εἶτε στὸν Κατσαντώνη

—Χριστὸ, ἀνέστη, καπετᾶν Ἀντώνη καὶ τοῦ χρόνου στὴν Πόλη καὶ στὴν Ἁγιά Σοφιὰ νὰ μᾶς ἀξιώσῃ ὁ Θεὸς

—Ἀληθῶς ἀνέστη, καπετᾶν Γούμενε κι' ἀπὸ τὸ στόμα σου καὶ στοῦ Θεοῦ τ' αὐτί.

Ἀπάντησε ὁ Κατσαντώνης, παίρνοντας κι' αὐτὸς ἕνα κόκκινο αὐγό, καὶ σὴν στιγμὴ ἄπλωσαν καὶ πῆραν ὅλοι οἱ ἄλλοι, κλέφτες καὶ καλόγεροι ἀπῶνα κόκκινο αὐγὸ κι' αὐτοί.

Ὁ Γούμενος εἶπε στὸν Κατσαντώνη:

Κράτα κάτω τ' αὐγὸ καπετάνιε νὰ χτυπήσω

—Κράτα το ἡ Ἁγιωσύνη σου κάτω νὰ χτυπήσω ἐγώ....

Τοῦ ἀπάντησε ὁ Κατσαντώνης, ἀξιωματικά.

Οἱ δύο πολέμαρχοι ἀγριοκυτάχτηκαν.

—Ἐγὼ θὰ χτυπήσω πρῶτος (εἶπε ὁ Γούμενος) γιατ' εἶμαι ἱερωμένος καὶ πλειὸ ἡλικιωμένος

—Ὄχι (ἀντεῖπε ὁ Κατσαντώνης) θὰ χτυπήσω ἐγὼ πρῶτος, γι' εἶμαι ἀρχηγὸς τῆς Κλεφτουριᾶς.

—Πρωτεύει πάντα ἡ Ἐκκλησία καὶ μ' αὐτὴν κι' οἱ λειτουργοί της.

Ἀντεῖπε κι' ὁ Γούμενος.

—Μόνον ὅταν φορᾷς τὸ πετραχήλι μὲς στὴν Ἐκκλησιὰ πρωτεύεις.

Ἀντεῖπε πάλε ὁ Κατσαντώνης

Ὁ περήφανος Γούμενος τοῦ Κουγγιοῦ κι' ὁ ἀλύγιστος Ἀρχηγὸς τῆς κλεφτουριᾶς ἄναψαν. Φωτιὰ καὶ μπαρούτι πλάϊ πλάϊ.

Τὰ μάτια τους πετοῦσαν ἀστραπὲς Περιμένονταν ν' ἀκουστῇ ὁ κεραυνός.

Ἀπάνω σ αὐτὴν τὴν τρομερὴ στιγμὴ, ποὺ περίμενε νὰ πανηγυρίσῃ ὁ Δαίμονας τοῦ Ὀλέθρου, πετάχτηκε ὁ Λεπενιώτης, σὰν μολύβι, ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ντουφεκιοῦ καὶ μπῆκε ἀνάμεσά τους:

Οὔτε ὁ Γούμενος τοῦ Κουγγιοῦ οὔτε ὁ Ἀρχηγος τῆς κλεφτουριᾶς πρέπει νὰ πέσῃ κάτω! Νὰ τσιουγκρήσετε τ' αὐγὰ στὰ ἴσια, κι' ὄχι ἀπ' ἀπάνω πρὸς τὰ κάτω. Ἔτσι πρέπει νὰ τσιουγκροῦν οἱ ἴσιοι.

Τὸ μαῦρο σύνεφο, ποὺ ἐκαθήσει ἀπάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια τους βαρὺ κι' ἄγριο, σκορπίστηκε στὴν πνοὴ τῆς εὐφυΐας τοῦ γιγαντόσωμου Λεπενιώτη κι οἱ δύο ψηλότεροι κορφὲς τοῦ ἀγωνιζομένου Ἑλληνισμοῦ τσιουγκρήσαν τὰ κόκκινα αὐγὰ τῆς Πασκαλιᾶς, ὁριζόντια, καὶ σὰν νἄνοιωθαν κι' αὐτὰ τὴν μεγάλη φιλοτιμία τῶν δύο Ἀρχηγῶν, ἔσπασαν καὶ τὰ δύο μαζῆ!

—Χριστὸς ἀνέστη καὶ στὴν Πόλη!

Φώναξαν οἱ κλέφτες μὲ χαρὰ.

Ἀληθῶς - ἀνέστη, καὶ στὴν Ἁγιὰ - Σοφιὰ

Ἀπάντησαν οἱ Καλογέροι κι' ἀμέσως ἔγεινε ἕνα γενικὸ τσιούγκρισμα τῶν αὐγῶν ἀπ' ἄκρη εἰς ἄκρη τοῦ τραπεζιοῦ, καὶ μιὰ μεγάλη χαρὰ κι' ἀγάπη ἄπλωσε τὰ φτερά της κι' ἀδέρφωσε πάλε Κλέφτες καὶ Καλογέρους.

Τὸ ταυτόχρονο σπάσιμο τῶν αὐγῶν τοῦ Γούμενου τοῦ Κουγγιοῦ καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῶν Κλεφτῶν, θεωρήθηκε, ὡς θεϊκὸ σημεῖο, κι' ἀπὸ τοὺς Καλογέρους κι' ἀπὸ τοὺς Κλέφτες, ποὺ παρακολουθοῦσαν μὲ ἀγωνία, τὴν ἔριδα τῶν δύο μεγάλων ἡρώων ὅτι δὲν εἶναι ἀνώτερος ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον καὶ φώναξαν, σὰν μ' ἕνα στόμα:

—Νὰ ζήσετε κι' οἱ δύο σας ἀνίκητοι κι' ἀνίκητοι γιὰ τὴν λευτεριὰ τοῦ Γένους μας!

Τότε οἱ δυὸ πανένδοξοι ἀντίζηλοι ἔσκυψαν τὰ κεφάλια ἄνοιξαν τὴν ἀγκαλιὰ καὶ σφιχταγκαλιάστηκαν, κλαίοντας ἀπὸ χαρὰ κι' ἄπειρη ἀγάπη.

Ὁ Κατσαντώνης ἀσπάζεται μὲ σεβασμὸ τὸ δεξὶ χέρι τοῦ Σαμουὴλ κι' αὐτὸς φιλεῖ γλυκὰ στὸ μέτωπο τὸν Κατσαντώνη κι' ἀπὸ τὰ τότε ὁ Κατσαντώνης ὠνόμαζε πατέρα του τὸν Σαμουὴλ, κι' αὐτὸς παιδί του τὸν Κατσαντώνη!

Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

ΖΗΤΗΜΑΤΑ
=| ΚΑΙ |=

Γεγονότα

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ἀφοῦ δι' ἐγκυκλίου του ἐκάλεσε τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ καταλάβουν θέσεις φυλάκων εἰς τὰς ποινικὰς φυλακὰς καὶ ἑξακοσιοντάδες Ἠπειρῶται ὑπεβλήθησαν εἰς κόπους πεζοπορείας ἀπὸ τὰ χωριὰ των στὰ Γιάννινα, εἰς ἐργασίας καὶ εἰς διακοσίων καὶ πολλῶν δραχμῶν ἔξοδα αἰτήσεων καὶ δικαιολογητικῶν πιστοποιητικῶν, ἕκαστος, ὁ ὁποῖος καταλάβουν θέσεις φυλάκων, σήμερον ἔρχεται τὸ ἴδιον αὐτὸ Ὑπουργεῖον καὶ ἀνακινοῦ ὅτι δὲν χρειάζεται φύλακας φυλακῶν!

Καὶ τί σοῦ χρεωστοῦσαν, κύριε πουργὲ, τόσοι ἄνθρωποι νὰ κοπιάσουν καὶ νὰ ἐξοδευθοῦν γιὰ τὰς θέσεις τὰς ὁποίας ὑπεσχέθης αὐτομάτως καὶ ἀβιάστως;

ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ
ΕΚ
ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ
ΕΙΣ ΤΟ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΑΦΩΝ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ
Ἐναντι τοῦ Ταχυδρομείου

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΚΟΥΚΚΟΥΛΛΙΟΥ

Διακηρύττει ὅτι,

Τὴν 21ην Ἀπριλίου ἐ.ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10-12 π.μ. καὶ 2-6 μ.μ. θὰ θεται ἐνταῦθα εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ ἐνοικίασις τῶν θερινῶν κοινοτικῶν σκῶν «Ἀστρὰκα» ὑπὸ ὅροις κι' οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν τῷ κοινοτικῷ (ἡμῶν) γραφείῳ

Ἐν Κουκκουλλίῳ τῇ 17η Ἀπριλίου 1930

Ὁ Πρόεδρος

Γ. Κουτσῆς